

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatik vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorírt, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

1830—1889. augusztus 18.

A Gondviselés kegyelméből ő császári és apostoli felségének 59-ik születésnapját ünnepeljük ma igaz alattvalói hódolattal s hálattal szívvel. — Ez év folyamán 41-ik éve lesz annak, hogy ősei trónjára lépett felséges Uralkodónk s ez idő, — telve a történelem csodás változatossága képeivel, átszövődve a fájdalom, a bánat, az öröm és megnyugvás egymást sűrűn felváltó eredményeivel, — valóban tanulságos példákat nyújt mindnyájunknak! Ó Felsége, kit a legközelebbi napokban a nagy német birodalom fővárosában hatalmas szövetségese és nepe részéről oly ünnepeltetés és hódoló tisztelet környezett, — mire méltó örömmel tekinthetett az Osztrák-magyar monarchia minden számítani s az eseményeket mérlegelni tudó politikussá, — alkotmányunk szigorubb értelmében ugyancsak 22 év óta koronás Királyunk, de épen e rövid időt tekintve, alig volt a Habsburg-Lotharingiai házból még oly fejedelmünk, kinek áldásos és bölcs uralkodását az őszinte elismerés méltóbban üdvözölhetné.

A civilizatio haladása bizonyára hatalmasan érint mindnyájunkat, hatalmasat és szegényt, tudóst és kevésbbé tanultat egyaránt. Az eszmék hatása elől elzárkózni a villam, gőz és a sajtó elterjedése korszakában nem lehet. — És mindezek dacára azt látjuk, hogy más jellege van Németországnak, más Oroszországnak, más Itáliának, más Balkán félsziget tartományainak. — Többé-kevésbé az uralkodó személyes tulajdonai, tehetsége, nézetei szolgálnak irányadón; alkotmányos érületének, vagy uralomvágyának mérvei nagy kihatással vannak a közéletre.

Művészet és tudomány ott fejlődik legjobban, hol a fejedelmi elismerés és támogatás fokozza a közönség pártolását és elismerését. A jótékony-ságnak ott nyílnak legbővebb forrásai, hol az

uralkodó nemes szíve mutat példát. — A törvény tiszteletére, a közügyekben való buzgó részvételre lelkesítő utalást első sorban a trón zsámolyáról várhatunk és nyerhetünk. És megfordítva, a példák hosszú, szomorú sora mutatja, hogyha nem kellő férfi foglalja el a trónt, — zavar, hanyatlás, viszályok, sokszor keserű lealázás jut egyaránt sorsul az államnak és fejedelmének egyaránt.

Hazánk minden terén való fejlődése, mely a kedvezőtlen mult nyomása és a nehéz viszonyok dacára oly csodás szívóssággal működve, lépten-nyomon észlelhető, — eléggé bizonyítja, hogy közvetve és közvetlenül, hol bőkezű adománnyal, hol a szellem felkeltésével s a buzgalom elismerésével, miként és mily irányban fáradoz, munkál és épít bölcs fejedelmünk!

Pedig ki az közöttünk, kinek a sors annyi csalódást, annyi pótolhatlan veszteséget, oly megrendítő fájdalmat osztott részéül, mint Királyunknak?! Közönségesebb ember leroskadt volna a csapások sulya alatt, letért volna arról az utról, melyet életcéljának elérése végett maga elébe tűzött.

A hálának, kegyeletnek és hű ragaszkodásnak őszinte érzetével üljük meg mindnyájan e napot, — kérve a Mindenhatót: sokáig tartsa meg Hazánkunk felséges Királyunkat!

Az Emke ügyei.

Utolsó választmányi ülését tartotta Kolozsvárt a f. közgyűlési évben folyó hó 12 én d. u. 3 óraker az Emke igazgató választmányja. Gróf Bethlen Gábor elnökölt, ki egyenesen Tátrafüredről érkezett az ülésre. A jegyzőkönyvet ifj. Gáspár János vezette.

Elnök az ülést megnyitván közli, hogy az Emke-lobogó szept. 1-ére elkészül. Történelmi lobogók alapján erdélyrészi festő közreműködésével Pulszky Károly terve szerint készül a szerfelett díszes mű, mely 2000 frtba kerül, ekként megmarad a magyar nők lobogó-alapítványa

ezimén 10.000 frt örök időkre megőrzendő csak kamataiban felhasználható tőke.

Titkár bemutatja a debreczeni dalegylet hazafias átiratát, melyben egyfelől 600 frtot küld be tiszta jöve delemképen, azonkívül 100 frttal saját kasszája terhére, alapítól lépven be.

A debreczeni dalegylet körüli megvetette egy debreczeni Emkeválasztmány alapját is, mi annál közelebbi megvalósulás tárgya, minthogy gr. Degenfeld főispán és Simonffy polgármester az Emke elnökének szintén kifejezték az eszméhez hoszájárulását. A választmány nagy lelkesedéssel veszi a jelentést tudomásul s egyhangulag kimondja, hogy az egész tiszta jövedelem a debreczeni dalegylet nevére örökös alapítványul vétessék fel s erről — hazafias köszönet kapcsán — a dalegylet értesítessék.

A pénztári havi jelentés szerint lefolyt bóban bejött összesen 14.166 frt 57 kr, ezzel az egylet vagyona 431.833 frt 02 kr-ra emelkedett.

A közgyűlés ügyei tárgyalása végett személyesen jelenvén meg az igazgatóválasztmány felkérésére és meghívására Voich Miklós, a szamosújvári választmány elnöke, különösen megtörtént a megállapodás a lobogó szentelésre vonatkozólag. A szentelés ősmagyar történelmi modorban, a közönséges sablontól eltérőleg fog történni. Meglepetés levén a vendégeknél, a részleteket nem emlíjük meg.

Tárgyalás következett a fiókok 25% ra vonatkozólag, melynek eredményeképp kimondattott, hogy a közgyűlés utántól kezdve minden fiók összes jövedelme után — kivéve az örökös és alapító tagsági díjakat — lefoghattja a 25% ot, tartozik azonban minden fiók az összeg hűvfordítása végett jóváhagyásért előzetesen igazgatóválasztmányhoz beadványt nyújtani be.

A beszercei óvó-ügyben Kenyeres Adólvóvőbizottsági elnök jelentése tudomásul vétetvén, kimondattott az óvó állomásra pályázat kiírása, gr. Bathlen Bálintnak és Kenyeres Adólvóvőnek pedig az óvó létesítés körül kifejtett buzgalomukért jegyzőkönyvi köszönet szavazattal.

A magyar-nagysombori iskola Sombory Lajos fiókelnök vezetése alatt építés alatt levő, kimondattott a tanító állásra a pályázatnak szintén kiírása.

A balázsfalvi iskola ügyében Szabó Sámuel újabb személyes kiszállás alapján, mint ez ügy létesítésére

TÁRCZA.

Prolog.*)

— Irta: Fülöp Szántó Lajos. —

Miként a bányász, hogyha földbe ás,
Porszemre is tekint az alkotás.
Éltet fakaszt szelídke napugár,
Kis cseppjein tengerré nő az ár
Egységben él örök! — kezét fogánk.
Munkálni, tenni érted szent hazánk!
Habár egy kis csapat, de tette hősi;
Kitartva hűn, a gyenge is erős . . .
Nem honfi szív, ha így nem érzene.
. . . Csendült tehát a dal, a szép zene;
Szerény falak közt kedves otthonát
Édes magyar szó bája járta át.
Felhangozák ajkinkon sokszor itt,
S musák kezén ezer virányra vitt,
Mikről ma már a dal s a hír beszél
Hogy itt, hol Árpád délceleg népe él
Világcsodálta dícsőség nyomán
Babér virult a hősök homlokán.
Nagy volt hazánk, miként nemes szíve,
E szívben most is ott dobog hite:
A nép, a mely még lelkesedni kész,
Nyelvén hazát teremt, jön bármi vész . . .
Nagy iskolában így tanítanak
A Tháliának felszentelt falak.
Felkelnek itt a mult emlékei,
Világöntő csaták vitézei;

*) A marosújvári műkedvelők 50-ik színelőadás alkalmából.

Fény s árny között idők és emberek,
A vérszopók, a dicső jellemek;
Gazság, erény küzdelmes harczeit,
Részvét s a kárörömmek tapsait;
Élet-halál mesdgyén a köny, kacaj,
Vigalmi zaj, az elnyomott sohaj;
Oktatva szólnak, fejtenek talányt
Hatalmasoknak népek egyaránt.
A régivel új szellem harcza viv,
Sugárt az ész, könyvet kap itt a szív.
Lelked föléd derül az égazur,
Csodás zenében olvad benn! a hur . . .
S mit terem: örök mosoly, tavasz,
Hazám szerelme, drága fénye az . . .
Oh, áldva légy te drága érzelem!
Bájdóra szó nincs — azt csak érzem . . .
Édes gyönyörrel himzed életünk,
Veled — ha kell — mosoly közt szenvedünk.
Te légy a kisdédék bölcső-dala,
Sirján a haldoklónak végszava . . .

Áldás — mit szent fohásznak emleget —
Viruljon itt e szép község felett.
Lebegjen benne béke, nyugalom,
S mi tápot nyujt ezeknek: szorgalom.
Bányák ölné, ezer veszély között,
Békés családok künn a föld fölött,
Találjatok hű védőszellemet,
Amely mindent czéljához elvezet.
Sorsán kibékült munka hasson át
Nem fény, kenyér a mely nyugalmat ad . . .
Előre hát!
Hű pártfogóink biztató szaván,
Mindent térted szent hazánk!

Hajdan és most.

Irta: Katona Béla.

Motto: Nézd meg az anyját —
vedd el a leányát. . .

I.

Kedves Ilonkám! Kiszámításból küldöm egy leveletem, — épen menyegződ napján érkezneér oda, — melyet talán már, mint boldog asszony fogsz kézhez kapni. Mit szóljak e nagy — egész életre kiható eseményhez! Mit mondhatnék egyebet, — minthogy szerencsés választásod egy oly derék és minden tekintetben méltó férfira esett, — aki szent meggyőződés szeriat képes leend téged örökre boldoggá tenni, mert a kinek jelszava: „a komoly munkásság — az igazság” és „Hazaszeretet!” az egy magyar nő szerelmére érdemtelen nem lehet, — azt a nő önfeláldozó szerelme méltán megilleti! Ilyennek képzelem leírásod után völegényedet és most már férjedet! . . .

Boldogságod közepette fogadd a te régi jó barátod legjobb szerencsekívánatait! Isten áldása legyen házassági szövetségetekre! . . .

És most miután mindkettőnkre a levelezgetésnél sokkal fontosabb életfeladatok várnak, bizuk a további levélváltást azokra, kiket a jó sors boldogításunkra rendelt és támaszul adott nekünk — a gyöngye nőek! ők majd eltalálják és kimélik a mi gondolatainkat is, — hisz már többé titkunk ugy sincs, mert az, a mit e czímen szívünk rejtekebe oly hosszasan tartogattunk — máttól kezdve az övék is v e l e n k e g y ü t t! . . .

A mindenható gondviselésre visszasszon felettünk! Imára kulcsolt kezekkel kérjük a jó Istent, hogy védje és oltalmazza minden rosztól szívünk választottjait! . . .
Igaz barátod a sirig

Mariska.

felkért választmányi tag megteszi jelentését. A jelentésnek végeredménye az, hogy az iskola itt is még a folyó évben létesülni és megnyitni fog. A pályázat a tanító állásra is kiirandó, Szabó Sámuelnek az ügy körül eddig kifejtett odaadó és sikeres fáradozásaiért jegyzőkönyvi kivonat szavaztatott, fenntartván, hogy köszönetét a választmány az ügy befejezése után hasonló módon juttassa a közreműködött más férfiak tudomására.

A verespataki óvó ügyében, miután ez óvó felállítására a bányatisztviselés és munkái gyermekei végett feltétlenül szükséges, kimondottat kérés intézése a zalathnei főbányahivatalhoz, hogy az u. n. Bruderláda jövedelméből lakás bérletet végett évi 200 frt segélyt nyújtani sziveskedjék.

Mint közgyűlés előtti utolsó rendes választmányi ülésben, a 25% kérdésén kívül más alapszabályi kérdések is megvitatás alá kerültek, a gyűlés többek közt egyhangulag kimondta, hogy u. n. „működő” alelnöki cím és hatáskör az alapszabályok értelmében az egyesületnél nem létezik. Az alelnökök az alapszabályok értelmében mindannyian csak helyettesítői az elnöknek, mivel egyetértéssel — ugyancsak az alapszabályok szerint — „a titkár vezeti az egyesület minden teendőit”. — Ugyane határozatból kifolyólag és annak kiegészítőjeként kimondott, miképp tekintettel az egyesület óriási szervezete és ügyforgalmára, a kitéleptetés, a Kárpátosztyál stb. által még inkább felfeszaporodó tömérdek munkára, a választmány Sándor József eddigi titkár mellé és segítségére egy új és pedig kezelő titkári állást szervez, illetve ilyenek szervezését fogja a legközelebbi közgyűlés elé terjeszteni.

E helyen említjük meg, hogy az Emke központi titkári irodája félmillió tőke, 100.000 frt évi jövedelem és az összes fiókok, valamint szabályok és egyéni ügyek adminisztrációja mellett nem költött tiszti kiadásra többet egész éven át 3000 frtnál. Ha idevesszük a gróf Kun Kocsárd alapítványt is, az Emke központi adminisztrációja nem kerül alig fél perczentbe.

Az ülés gróf Bethlen Gábor elnök életével véget ért.

LEVELEZÉS.

Verespatak, 1889. aug. 14.

Folyó hó 7-ére Nagyszebenbe idéztetem a hadapródiskola parancsnoksága által öcsémmel együtt, kinek elvételi vizsgát kellett tennie. Utközben meglátogattuk Magyarigenben lakó gyógyszerész fivérünket, s az ott látottakat s tapasztaltakat egy pár sorban bátor vagyok megemlíteni. Dicséretes az ottani maroknyi magyarságnak összetartása, dicséretet érdemel azoknak — bár még most eredménytelen. — de férfias, bátor küzdelme és tevékenysége.

Nem is lehetne tán ez másként, mert oly helyen hol oly derék férfiak állanak a magyarság élén, a magyarság csak is dicséretes dolgokat követhet. Megtekinttem az ottan leölt 187 magyarok kövadakozásból emelt síremlékét. Egyszerű de impozans pyramis alakú sírkövez,

II.

Kedves Olgám, — drága barátnóm! Nevezz ki, szíj össze, de el ne itélj!

Nem tehetek róla, ha vérem, természetem nem olyan mint a csigáé. Egy századdal később kellett volna születnem. Ennek a mameluk világnak sehogy sem vagyok barátja.

Már 16 éves nagy leány vagyok — és környezetem ezt még mindig kicsinyli, nem képes engem megérteni! — — —

És most olvasd és bámulj! — — —
Veszprémmegyei modern börtönomban 6 hetet töltök a nélkül, hogy valamely mesebeli lovas megszabadításomra sietett volna. Az egyhangu unalmas élet majdnem kedély beteggé tett. Nagy unalom sehoval sem akart vinni, kizárólag a kert sítáka voltam utalva. A kertet magas kőfal övezte s így a külvilág is el volt rejtve előttem. Sétáim közben egy lábtóra bukantam — nagy örömmel ragadtam meg és a kőfalhoz támasztám, hogy végre börtönöm környékét is szemügyre vehettem. Nagy meglepetésemre a közelben egy díszes park által környezet kastélyt pillantottam meg, — honnan egy magas — karsu termetű, ifju épen séta lovaglásra indult. A kocsi ut közvetlen a mi kerítésünk alatt vezetett el s így nemsokára ő is itt lovagolt el. Egészen meg volt lepette, midőn engem a kőfalon át megpillantott — nagyon szemérmesnek látszott, fülig pirult, — de pillanat alatt összeszedte magát és udvariasan köszöntve tovább lovagolt. Sejtém, hogy most már egy újabb kaland vár reám és ez ifjut a gondviselés vezérelte utamba. Nagynénemtől nem mertem kérdezősködni, nehogy eláruljam Kolumbusi felfedezésemet, — hanem a pusztá véletlenre bízom az események további fejlődését. Ez történt a 7-ik hét kezdetén egy keddi napon. Ettől kezdve minden délután a szokott helyről szemlét tartottam a kastély felett. Ismeretlen lovagom mindannyiszor hűségesen kilovagolt és udvariasan köszöntött, — már-már bosszantani kezdett félénk tartózkodásával, midőn a véletlen végre alkalmat adott a megismerkedésre, — ugyanis zsebkendőmet, melyet napellenzőül használtam, ki találtam ejteni kezemből és az a kőfal

mely fennen hirdeti a magyarigeni magyarság hűségét, kegyeletét, és áldozatkészségét. A hegyaljai híres vendégszeretetet és magyaros vendéglátást meg sem említem, mert az ugy is köztudomásu. Magyarigeni emlékeim leírását azon óhajjal írom meg, vajha minden község és városnak oly derék magyarsága volna, mint Magyarigennek.

Innen kedves emlékekkel megkezdtem a zónázást. Szt. Baross a megmondhatója, ki egyszersmint ennek az okozója is, mily pokoli hőseget szenvedtünk a heringés hordó tömöttségével vetélkedő kupában. Már alig libegtünk midőn Nagyszebenbe értünk. Itt már zengzetes szóval fogadott a fiakeros, nemkülönbben a kelner, meg a vendéglős. Ugy éreztem magam — e meglehető szép városban — mintha éppen Berlinben lettem volna, mert ott sem beszélnek többet magyarul (legalább nem hiszem, mint itt. Összejártam az egész várost, de egyetlen egy magyar czégtáblát sem láttam, de — pardon! — egyet mégis volt szerencsém látni, de nincs sok köszönet, mert az is így szól:

Székely György
Militár u. Civilschneider.

Annál több magyar szót hallottam a k. k. Kadeten-schuleban.

Azon ígéretre, hogy magyar nyelven is letehető a felvételi vizsga, igen sok magyar szülő hozta fiát a kadetiskolába. Nem is eszeltokztunk, mert azok kik a német nyelvet nem bírták — köztük öcsém is — magyarul is letehető a vizsgát, s ha tudott, illetőleg ha eddig az iskolába felületesen nem tanult, s a vizsgát jól letették: fel is vették őket mindnyájukat. Most is a felvett fiuknak tulnyomó száma magyar, s kik e d d i g a német nyelvet igen gyengén beszélték. Egy néhány ügyes fiu bukott el, de ezeket a nagyfoku tréma hasaltatta el, plane egy 5 osztályt jól végzett igen ügyes és szép fiu oly tremát kapott, hogy szegény egy egyszerű osztást sem volt képes megcsinálni.

Két napi ott létem után ismét zónáztam, ismét főttem, fuladtam Gyulafehérvárig. Utközben kifejeztem öcsémnek — ki már kadet ur, s ki a vizsgát, daczára hogy magyarul felelt, — kitűnően tette le — azon óhaját, hogy bárha minket otthon egy néhány jó bányá várna, de megérkezve, itthon csak rosz bányákat kaptunk, vizsdukét tapasztaltuk, és még mindig várjuk, hogy a nagy tó, bányabirtokosság ügye sikeres megoldást nyerjen.

Janky Kálmán.

VEGYES HIREK.

— A Bethlen-főiskolában a hó 28-án kezdődnek a papi szigorlatok és theol. alapvizsgák; 30—31-én gimn. és elemi iskolai javító és pótló vizsgálatok tartatnak; a beiratás szept. elsején veszi kezdetét; a tanév ünnepeles megnyitása szept. 2-án a nagyteremben történik; a tanítás első napja szeptember 5; az igazgató tanács intézkedése szerint szeptember 7-én

a főiskola gimnáziumánál tartatnak meg a többi ref. középiskolákat is érdeklő javító érettségi vizsgálatok id. Gáspár János gondnok elnöklése mellett.

— **Értesítés.** A nagyenyedi reform. egyházmegye köz- és házassági törvényszéki ülések vannak összehívva, — ezen törvényszékek elnöke nt. Hegedűs Lajos e.h.-megyei esperes által. — f. hó 27-ének d.e. 11 órájára Enyedre. Az ülések a várbeli ref. papi lakban fognak megtartatni.

— **Az erdélyi ref. egyházkerület** ez idei rendes közgyűlése Kolozsvárra október hó 5-ére hivatik össze; e közgyűlésen fog betöltetni néhai Székely Ferencz klasz. filol. tanszéke is. A lejárt pályázat, — mint örömmel halljuk — minden tekintetben eredményes.

— **A pénzügyigazgatóság** személyzete Papp György p. ü. tanácsos vezetés alatt folyó hó 11-én tisztelget főispán ő mlga előtt, ki szívélyesen fogadván a tisztviselőket, működésük sikere iránt legjobb reményét fejező ki.

— **A regale váltásági tárgyalások** f. hó 26-án megkezdődnek az újvárosi nagytermében, ahol Tóth Sándor helyettes p. ü. igazgató rendezi a rendkívül sok fáradságot igénylő aktatömeget.

— **A megyei bizottság** virilis tagjai névjegyzékének összeállítására munkába vétetvén, — az érdekeltek igen helyesen teszik, ha adójuk pontos előírásáról gondoskodnak a kir. adóhivataloknál.

A közigazgatási bizottság 40 hid építését rendelte el, — 15 000 frtot meghalad az erre szükséges összeg. Az árlejtésre figyelmeztetjük az érdekelteket.

— **Élénk tábori élet** lesz városunkban. az aug. 25-ig tartó zászlóalj gyakorlatokra a legénység beruokott. Ekkor kezdődnek a földandár gyakorlatok Zlamál ezredes vezénylete alatt, ide jövén a kolozsvári és déési honvéd zászlóalj s ugyanezen 25-én jön a 22-ik földandár három zászlóalja Tövisre Gunesch ezredes vezénylete alatt. Szeptember 1—6-ig az egész dandár hadgyakorlati lesznek. A ndrásffy tábornok vezénylete alatt, miben 2 század — Tövis környékén elhelyezendő — honvédlövasság is részt veszzen.

— **Nekrológ.** Özvegy Szenttamási Szalánczy Istvánné — Szalánczy Emilia, id. Szalánczy Lőrincz testvére, folyó hó 12-én 60 éves korában. Örményszékesen, elhalt, — halálát — rokonain kívül fia: Lőrincz gyászolja. — Id. Kovács Mihály, Nagyenyed egyik derék polgára, 78 éves korában, f. hó 13-án elhalt. — Béke poraira.

— **Szt. István király ünnepe.** Most kedden folyó hó 20-án a helybeli rom. kat. egyház fényesen ünnepli meg első magyar királyunk ünnepélyét. Ez alkalomra fölkérte Borsay Samu zenetanár ur, hogy az ünnepély fényét egy néhány zenei számmal emelje, a mit készségesen el is fogadott és biztos forrásból értesülve, a program következő: a Kyrie, Gloria, Credo. és

val várt fog reám a szokott helyen — lébtót is hoz magával; hogy annak segítségével a kőfalról leszállhassak, — egyenesen a sarkadi állomásra hajtatunk, ott vasutára ülünk és Velenczéig meg sem állunk, — onnan fogjuk majd a békealkudozásokat szülőinkkel megkezdeni. — A költségek fedezésére 1200 frtja készen van saját takarékcassájában, így hát mi sem gátolja szökésünk sikerét. — Oly boldognak éreztem magamat, — hogy szerettem volna Aurélnak a nyakába borulni, csak az bántott némileg — hogy ő — aki ily merész vállalatra szánta el érettem magát, miért nem tudja olyan hízaló szavakban kifejezni irántami szerelmét — mint például Ozkár tette annak idején. Node aval vigasztaltam magam, hogy nem akar tolakodni lenni, majd a kocsiba ugy is lesz alkalma megvallani szerelmét! — — —

Végre elérkezett a várva-várt pillanat — én már 9 órakor lefekvést szinletem, nagynéném is hálószobájába húzódt. — ¼ 10-kor a legszükségesebb ruhákkal ellátva magamat — kiössantam a verandán át a kertbe — eleinte szokatlan remegés vett erőt rajtam; meglepődtem magamat, — hogy most — midőn végre szabad lehetek, a gyávaságnak helyet adok, — pillanatnyi csüggedésemet bátor elszántság váltotta fel s néhány percz múlva a kőfalon voltam, épen jókor — mert Aurél már várakozott reám, a lábtón gyorsan leszálltam és? az uton várakozó hintóhoz léptünk, a bakon egy jó képtű öreg kocsis ült s a lámpa világánál jól megnézett — aztán egész büszkeséggel mondá: „anyae beh takaros teremtés, valósgos tündér lona! Mégis csak jó guszttusa van a báró urfiak!”

Nó csak ne sokat áradozzék Pista bácsi. — inkább hajtom a hogy tud, 4 arany a borraló! . . .

Beszálltam a hintóba — hűvös szél fujt — én fázza burkolóztam felöltömbbe és szivszorongva vártam Aurél szerelmi vallomását, mely talán felmelegít! . . .

Számáltam 10-ig, 20-ig . . . semmi szó — semmi hang! . . . Valami nyomasztó; — bajjólatsu érzés fogta el egész lényemet — sirni szerettem volna! . . . Aurél — mint egy tál miskolczi kocsinya, ugy reszkettett mellettem s bambán, szólanul bámult előre. Egyizben kezem után nyult, de én félve kaptam el azt és a hintó másik

Sanetus
vegyes
sanetae
Benedik
Béla és
duett ter
és Málna
kiséretet
közül fel
voltak el
pályhoz.
—
egyesület
25-én ta
közönség

—
azon elé
„Tiz lea
elhatároz
nem szal
hogy a
és élni fi
indítvány
operája
megigért
a próbák
tanár ur
azonban
mű betar
év nagy
törelem t

f. é. szept
három n
7-én feje
vizsgá
jelentkez
szinpadat
ó. az orsz.
sz. nemz
kellé
csengő h
felv. vizsg
18 éves
mi hitelen
műveltség
menyit
várhatni.
tében jön
tartoznak
törvényes
pedig elő
a beiratás
nal lefizet
30 frt, o
fizetése a
szükséges
oly jelent
magánéne
röl (a mi

sarkába
szólni ser
belégyez
felrezen
tekintet

Mi
levagyunk
részeg
ket!
temben
magamho
ajtóját és
reánk sze
társaság,
gyáva
akadt és
tő! . . .
végre esz
szégyent
hogy a k
ként nem
— hirtel
Aurél
— de
megkö
szökte
Nag
meghallot
a földhöz

Apá
anyám jó
apám ava
siratn
ember
ránck
Es
— bele n
udvarlóm
korábbi k

a többi ref.
tségi vizs-
gondnok elnök-
egyházmege-
összehiva, —
ajos e.h.-megyei
ájára Eoyedie.
ak megtartatni.
ez idei rendes
er hó 5-ére
n néhai Szé-
is. A lejárt
den tekintetben
élyzete P a p p
hó 11-én tisz-
en fogadván a
jobb reményét
k t. hó 26-án
en, ahol Tóth
rendkívül sok
jai névjegyzé-
az érdekeltek
lőírásáról gon-
bitését rendelte
képes összeg.
st.
ban. az aug.
ység berukkolt.
Zlamál ezre-
és déési hónap
éldandár három
ezénylete alatt.
torlati lesznek,
miben 2 század
védlovasság is
Szalánczy
lánczy Lőrincz
ményszékessen,
Lőrincz
y, Nagyenyed
b 13-án elhalt.
t kedden folyó
esen ünnepli
Ez alkalomra
hogy az ünne-
melje, a mit
ból értesülve,
a. Credo. és
lébőt is hoz
leszáll assék,
ott vasutra
onnan fogjuk
ezdeni. — A
saját takarék
k sikerét. —
terettem volna
nt némileg —
a el érettem
ban kifejezni
ette annak
y nem akar
kálma meg-
— én már 9
hálószobájába
hakkal ellátva
be — eleinte
yeltem maga-
d lehetek, a
üggedésemet
rez mulva a
tór várakozott
lór várakozó
g kocsis ült
egész búsz-
s, valóságos
r urfiak! —
— inkább
fujt — én
ártam Aurél
— sommi
érzés fogta
!... Aurél
kettét mel-
zben kezem
híntó másik

Sanetus mise részleteket az ez alkalomra összeállított
vegyeskar fogja énekelni, továbbá Ofertoriumra: „Veni
sanetae spiritus“ soprán soló, éneklő Czirner Laura k. a.
Benediktusra: „O-sanctissima“ soprán soló, éneklő Bihari
Béla és végül Agnus Dei-re „Atyánk hozzánk járulunk“
duett tenor és bariton hangra, éneklők Székely Ferencz
és Málnási Domokos urak. Megjegyzendő, hogy az orgona
kíséretet Borsay játsza, míg a helybeli zenész urak
közül fel vannak kérve, kik a zene kíséretet szívesek
voltak elvállalni. Ily műsor méltó lesz e nemzeti ünne-
pélyhez.

— **Nyári multság.** A helybeli önkéntes tűzoltó
egyesület kitűzött, de meg nem tartott nyári multságát f-hó
25-én tartja meg a sétater-n. Ajánljuk a mulatni szerető
közönség szíves jó akaratába ezen jótékony egyesületet!

— **Opera Enyeden.** A műkedvelő-társulat buzdulva
azon elég fényesnek mondható eredményen, a melyet a
„Tiz leány és egy férj sem“ című operetten elért,
elhatározta, hogy jövőre ily irányú működését nemhogy
nem szakítja meg, de merészebb vállalatokba is belefog,
hogy a nagyérdemű közönség lássa, miszerint még él —
és élni fog dicőségesen. Borsay Samu zenetanár
indítványára meghozatott Brüll Ignác Két felvonásos vig
operája „Az arany kereszt“, a melyet Borsay betanítani
megigért és a napokban az egyes szövegek meg is kezdik
a próbákat. A darab még új és dr. Farnos Dezső
tanár ur szíves volt a német szöveget magyarra fordítani.
Azonban türelmet kérünk a közönség részéről, mert e
mű betanulása felvélet igényel és így az operát csak jövő
év nagy bőjtjében lehet előadni. Tehát türelem, mert a
türelem talán rózsát terem.

— **Az országos színésziskolában** a beiratkozások
f. é. szept. 5-én csütörtökön d. u. 3 órakor kezdődnek s
három napon át, minden délután 3—5-ig tartanak s így
7-én fejeztetnek be. A jelentkező növendékek felvételi
vizsgálatát szept. 9-én tartatják és pedig: az operára
jelentkezők d. e. 12 órakor a magyar nemzeti színház
színpadán, a drámaiaké ugyancsak szept. 9-én d. u. 3
ó. az orsz. színésziskola helyiségében — kerepesi ut 1.
sz. nemzeti színház bérháza. III. em. let. — A felvételi
kellékek: színpadias, csinos alak, tiszta kiejtésű,
csengő hang s kifejelett testi alkotás mellett (melyről a
felv. vizsgálaton jelenlevő orvos ad véleményt) legalább
18 éves kor a férfiaknál s betöltött 16 év a leányoknál,
mi hiteles okirattal bizonyítandó. Szükséges továbbá anyni
műveltség és iskolai képzettségről szóló bizonyítvány
mennyit a megjelölt korban minden művelt ifjútól meg-
várhatni. Azok, a kik nem szülők vagy gyámjuk kísére-
tében jönnek a szülők vagy gyámok írásbeli beleegyezését
tartoznak magukkal hozni. A jelentkező növendékek csak
törvényes családi nevükön irathatják be magukat. Arra
pedig előre is figyelmeztet az igazgatóság mindenkit, hogy
a beiratási és felvételi díj — 6 frt — a beiratásnál azon-
nal lefizetendő, felvétel esetén pedig az évi tandíj: drámánál
30 frt, operánál 70 frt, első évharmadi részlete, melynek
fizetése alól első éves növendék fel nem mentetik. Végül
szükséges megjegyeznünk, hogy az operai szakra csak
oly jelentkezőket veszünk fel, kik a zenészetű osztály
maganének tanfolyamából 3 osztálynak sikeres elvégzésé-
ről (a mi megkivántató feltétel ugyan, de egymagában az

operai osztályokba való belépésre nem jogosít) bizonyítványt
mutatnak fel, vagy annyi készütséget tanúsítanak, mennyi
ezen osztályokban megkivántatik, mely esetben a királyi
zeneakadémiában magánvizsgálatot tehetnek s az ennek
folytán nyert bizonyítvány alapján az orsz. színésziskola
első operai osztályába vétethetnek — Bpsten, 1889. aug.
1-én — Dr. Váradi Antal, az orsz. színésziskola
titkára.

— **Az EMKE. lobogó javára** adakoztak az özv.
Kőrösi Miklósné 50 frt, Sebesi Emilia,
Veres Miklósné, X. Y., özv. Keresztes Józsefné 50—50
kr. T. A. 30 kr. Özv. Veress Gáborné, Egy valaki, N. N.
Balogh Vilma 20—20 kr. — Özv. Kőrösi Miklósné 80
kr. Összesen 3 frt 90 kr. — Silmann Nándorné
50 frt, Özv. Kiss Sándorné 40 kr., özv. Székely
Ferencné (Vizakna), Silmann Nándorné, Telegdi Liza,
Ujvári Imréné 20—20 kr. összesen 1 forint 20 kr. —
Bójt he. pénzárak.

CSARNOK.

Oh ezek a nagy mamák.
Pallacsek Laura után B . . . . S . . . .

I. A tizenöt éves Böske.

Szeretett Albertem! Ezeket a sorokat az éléskama-
rában írom, mint fogoly. Szüntelen könnyeket hullatok.
A nagymama . . . . oh Albert, magának is van e-
nagymamája? Én meg vagyok győződve, hogy az Isten
a nagymamákat csak az emberiség kizására teremtette.
Jókor reggeltől késő estig hallgatom örökös lamentációját.
— „Megtanultad-e már francia leccskédet?“ — „Böske,
ülj le ide és mivel a zongoránóval szemben helytelenül
viselkedél, olvasd el büntetésből tizszer: „Le petit agneau“.
(Képzeld csak a zongora óra alatt a kisasszony egyik
„Zop“-ját eldugtam és így járta meg a várost!) — „Böske
ma nem szabad setálni menni, mert rajta kaptalak a
regény olvasáson“. — „Böske, ha rózsaszín köntösödöt
nem veted le azonnal, egész héten borsót kapsz ebédre!“
(t. i. a borsót nem szeretem.)

Oh Albert, nincs arról fogalma, hogy mily szeren-
csétlenül tesz nagymamám! Képzeld csak, egész nap a
sarkomban van azzal a nagy szemüveggel és azzal a hosszú,
kék harisnyával, a melyet talán száz éve kötöget. Soha
se veszi le szemét rólam, mintha bűnös volnék, pedig csak
egy szerencsétlen, fiatal leány vagyok!

Es ma! Epeu ma érte el szerencsétlenségem tető-
pontját. Borzasztóan bántak velem. Képzeld csak nagy-
mamám kisütötte, hogy én magával corespondálok! Az
iskolából haza jöve, szinte sejtettem szerencsétlenségemet.
A midőn hazaérkeztem, a kisasszony már az előszobában
várt rám és kárörömmel tudatá, hogy menjek a nagy
mama szobájába. Elfogulva léptem be. Papa, mama és
nagymama együtt voltak. Papa mérges volt, mama reám
sem nézett és nagymama — nagy sietséggel kötött
tovább. Azt hittem, mind a szívemig hatolnak azok a
kötöttük!

nyolja bogaraimat is — nem irtózik ideges-
ségemtől, sőt egész bátran meg meri reszki-
rozni azt is, hogy véleményny nyilvánítsom egy és más
dologban, hogy például: a fehér, nem fekete, a
körte nem alma, a idegesség nem be-
tegség, csak egy affektált szeszélyt
és hogy Aurél urfi nem gyáva — csak egy
országos számar s többféle. — Szóval legújabb
ugvarlóm a maga nemében egy ritka példány — csak az
nem tetszik nekem, hogy a francia regényeknek nem
barátja és inkább a honi és történelmi regényeket ked-
veli. . . .

Az ellen azonban a legkomolyabban tiltakoztam, ha
ez az én legújabb udvarlóm holmi házassági szándékkal
találna előbb utóbb fellépni, inkább temessenek el most
éltem tavaszán, mintsem férjhez adjanak ezek az én zsa-
nokaim egy olyan férfinak, a kit nem szeretek.

Sirass meg hát előre is kedves Olgám, mert meg-
történhetik, hogy inkább választom a halált, mintsem
ennek a sok mámeluk férfinak eltűnjem, hogy magavisele-
temet lépten-nyomon gáncsolják, hazudoznak szerelme-
t, hűséget — aztán mikor tette kerül a dolog, gyáván és
csufosan megretiráljanak! . . .

Elj boldogul és ne feledd a te sokat szenvedett ba-
rátodot — hű Fruzinádat.

U. I. különben meg kell jegyeznem, hogy ennek
az én legújabb udvarlómnak olyan szép és tüzes fekete
szemei vannak, hogy te is elveszhetnél benne! . . .

* * *

Megjegyzés: E két levél figyelmes elolvasása és eszme-
netének összehasonlítása után mindenki kitalálhatja a „Haj-
dani“ és „Mostani“ hölgyek közti különbséget, mely ugy
viszonylag egymáshoz, mint 1: 100-hoz.

Vigasztalásul azonban azt is sietek kijelenteni, hogy „nin-
csen szabály kivétel nélkül! . . .

Katona Béla.

„Böske, te irtad ezeket a leveleket?“ Kérdé papa
hosszu, kinos hallgatás után. En pedig reszkettem, elhal-
ványodtam és egy szót se tudtam szólni.
„Mama“, szólott papa nagymamához fordulva, „szivesked-
jék a rosz gyermekét megbüntetni. Azzal a vásott fiúval
majd számolni fogok magam!“

Oh Albert, képzeld, mit érezhettem, a midőn
nagymamámnak legnagyobb ellenségemnek ki lettem
szolgáltatva. Elkészültem a leggonoszabbra. Hogy a zár-
dába csuknak, hogy valahová befalaznak, mind szívesen
eltértem volna; de hogy a nagymama az éléskamarába
dugjon, azt soha se tételeztem volna fel róla.

Es most itt vagyok, kétségbeesetten rogyok a
zsiros hordón és elgondolom, hogy ez lesz az én
halotti padom, a melyen majd törött szívvel nyugodni
fogok.

Oh Albert, ha talán én ezen pillanatban hasonló
sorsban volna és borsón térdelve, gondoljon a szeren-
csétlen Böske, a ki a nagymama kínzásai következtében
reménydus életét az éléskamrában végzendibe!

II. A tizenhét éves Böske.

Kedves barátom! Isten önnel! Reszkető kézzel írom
e sorokat. Még ma elutazom nagymamával és talán soha
se látjuk többé egymást.

Szegény Albertem! Magam elé képzelm, hogy
nem várt levelem mennyire megdöbben. Nagymama
szerelmünket fölfedezte. De Istenem, miért is nem volt
én ovatosabb? Miért sétált még e legnagyobb hidegben
és óra hosszat ablakom alatt? Én mindig láttam, de —
nagymama is látta őt. En szerelme eme megindító bi-
zonyosságát nem tudtam elég nagyra becsülni és őt meg-
látva, szívem hangosan dobogott; de nagymama ellenke-
zőleg gondolkodott.

Külömben azzal is vétett, kedves Albertem, hogy
ez általunk járatott divatlapban számtalan „Böskehez“
címezett verseit kiadta és rejtvényeket szerkesztett, a
melyek megfejtve nevemet adták. Az utolsó időben a
nagymama kötésen kívül rejtvények megfejtésében foglal-
kozott és gyanuja fel lett költve.

Aztán miért is kísért lépcsőről-lépcsőre, ha nagymamá-
val sétáltam? Es a minap két részeg legény megtámadott,
miért lépet közbe és miért ereszkedett azokkal miattunk
veszekedésbe?

Meg is történt ma, a mitől már régóta félek. Nagy-
mama megtudta, hogy mi szeretjük egymást. Levelet
megkaptam.

Gondolja-e hogy szerelme bizonyosságait hova rejtet-
tem volt el? Lehet, talán ki nevet! Peluche kalapom
bélésébe. Így mindig nálam voltak és titokban mindig
nevettem, ha haza jöve, szekrénymet és táskáimat fölku-
tatva találtam. Rögton tudtam hogy nagymama újból ki-
kiváncsi volt, hisz számtalanszor megfigyeltem félálom-
ban, a midőn mindenemet kimotozta. Látja, könnyelmtü
magatartása figyelmét felkeltette!

Oh ez a kedves, drága kalap! Hidje el, Albert,
nagyon rosszul állott és mégis szívesen viseltem. De
szerelmünkért szívesen megtettem ez áldozatot.

De ma — a midőn dőlött a nagymamával sétálni
mentünk, egy kegyetlen szől lekapta fejemről. Ijedtemben
szinte meghaltam.

„Kalapom!“ kiálték kétségbeesve. „El vagyok veszve!“
Nagymama csak fürkészőleg tekintett reám, de nem
szólt semmit. Egy fiu szerencsésen megfogta a kalapot
és visszahozta nekünk. Ezen percztől fogva azonban nagy-
mama nem vette le szemét róla. A midőn haza érkeztünk,
első szava is az volt: „Böske, add csak ide kalapodat!“

El voltam árulva! — A nagymama által hirtelen
összelármázott családi értekezlet azt határozta, hogy nagy-
mamával azonnal utazzam el.

De azért hidje el nekem, szívem, jó Albertem, hogy
ha százezer nagymama, százezer kék harisnyával és egy mil-
lió kötötűvel közénk lépne is, én őnt mindig szeretni fogom!

NYLTER.)*
Fischer Győző
városligeti testgyógyászati és
hidegvizgyógyintézete Budapesten
Hermina-ut 1525.
(ezelőtt dr. Fischerhof-féle vizgyógyintézet.)
Az intézet gyönyörű parkban, emelkedett he-
lyen fekszik. Berendezése elsőrangú, a lakásokról,
kényelemről, szórakozásról mindenképen gondos-
kodva van. Lévegője, vize kitűnő. A gyógyintézet-
ben gyógyítatnak mindenféle izületi és csont-
baj, gyuladások, ficzomodások, tö-
rések, izület merevülés, zsugorodás,
csontgörbülések, a térd és láb sokféle elfe-
rdülése, — hátgerincz görbülések,
tyukmell, ferde nyak, veleszületelt fi-
czomodás. A végtagok vizértágulása,
vastagodása. — A hátgerincz-sor-
vadás (tabes dorsalis) Charkotnak a hir-
neves párisi tanárnak legújabb elvei szerint és fűző
által is sikerrel gyógykezeltetik.

A hidegvizgyógyászati osztályban minden ilyen
kezelést igénylő beteg felvétetik. A betegek bent-
lakók vagy bejárók. — Prospektus ingyen.

Hozzám intézett írásbeli felhívások ajánlva
küldendők.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztőség:
Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS.

KÖZPONTI SZÁLLODA

Budapesten, Kerepesi út és Kottenbiller-utca sarkán (a közp. pályaudvar átellenében.)
Megnyitás augusztus 1-én.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt utazó közönség becses figyelmébe ajánlani ezen újonnan épült szállodát, mely minden igényt kielégítő és kényelmes modern berendezéssel, 70 szobával, fürdővel, villamos világítással, személylehúzóval (lift) minden emeletre van ellátva s a legmérsékeltőbb szobaáraink jegyzéke minden szobában ki van függesztve. Előnyös fekvésénél fogva a

KÖZPONTI SZÁLLODA

a legelőkelőbb közlekedési ponton van, a közúti vaspálya megálló helye előtt, két percznyire a központi pályaudvar átellenében, minélfogva kecski használása nem szükséges a megérkezés vagy elutazáskor, a város minden irányába pedig olcsó társasocsi-közlekedés van. Ezenkívül szállodánk Budapest legegészségesebb pontján fekszik, gyönyörű kilátással és városképre.

Midőn még kávéházunkat és vendéglőnket ajánljuk a t. utazó közönség figyelmébe, előre is biztositva tisztá, jó italoknak és izes ételeknek gondos kiszolgálásától s igyekeznünk fogunk jó hiruvenüket, melylyel mint vendéglősök birunk, jövőre is t. vendégeink meglegedése által fenntartani.

2-3 Budapest, 1889. július hóban.

Mély tiszteléssel
Bucher és Höllrigl szállodások.

Magyar gőzcséplőkészletek.

Előállítja, pontosan és olcsón szállítja az

Első magyar gazdasági gépgyár

részvénytársulat ezelőtt

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

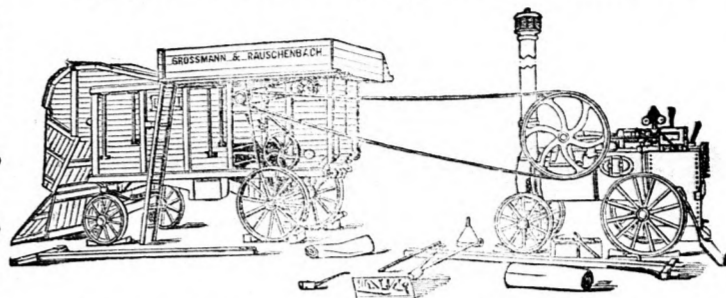
Gyár: Külső váczi-út 7. BUDAPEST

az osztr.-magy. államvasp. indóházának megérk. kapujától 10 percznyi távolságra.

Előnyösség:

szab. szeges rendszerű gőzcséplőgépek
legujabb szerkezetben, legpontosabb kivitelben

Teljes jótállás.

Legelőnyösebb berendezés.

3 1/2, 4 és (új) 6 lóerejű mozcsonyokhoz és mozcsonyokkal
Szénfűtésnél kell 200-250 300-350 ko. szén (fa aránylag) 14 óra a
Szalmafűtésnél kell 5-7 5-7 kéve szalma 100 kicséplét kévénel
Cséplési képesség 5-7000 7-10000 középnyagúságu kéve 14 óra alatt
a magoknak legelőkeltebb kicséplése, kiűnő tisztítása és osztályozása mellett.

Verőléczes gőzcséplőgépek vaskerettel
6, 8 s 10 lóerejű fa-, szén- és szalmafűtési mozcsonyokhoz s mozcsonyokkal

Első magyar gazdasági gépgyár

részvénytársulat ezelőtt

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

Kizárólag hazai gyártmányok.

Eladó BUTOR

Szentkirályuteza 737. házszám alatt
LÖVICH GYÖRGY,
irodavezetőnél,

Nines többé fogfájás!! Könnyen vérző, beteg és gyulladt foghust gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és képződését meg gátolja; a szájbüzt azonnal megszünteti naponta használata nál cs. és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

DR. POPP világ-hírű **ANATHERIN** SZÁJVIZE
kétser oly nagy palackokban, mint eddig.
Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat folyton egészes s szép állapotban tartja.
Dr. POPP anatherin fogpasztája mely a legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére
Dr. POPP fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölesönöz a nélkül, hogy miat más fogporok a fogak zománczát megsértené.
Dr. POPP nővényiszappana a legjobb gyögy-pipere-szappan, mindenemü bőrküütsések ellen és különösen furdókhöz.
Dr. POPP NAPRAFÖRGŐ (szap-pana) (nem glicerint). A legújabb és a legfinomabb divat-pipere-szappanok. A bőrt bársonyfinommá teszik.
Árak: Anatherin-szájviz 50 kr. 1 frt és 1 frt 40 kr.
Anatherin fogpaszta tégelyben 1 frt 22 kr. Aromatikus fogpaszta 35 kr. Fogpor dobozban 63 kr. Nővényiszappan 30 kr.
Napraförgő-szappan 40 kr. Venus szappan 50 kr.
E szerek kaphatók Nagyenyeden: Kovács J. és Varró F. gyógyszerészeknél és Czirner J. J. kereskedőnél. 7-12

Orvosi vélemény.
Alulírottak több éven át alkalma volt ugy magán, mint pacienseinél meggyőződni arról, hogy dr. POPP udvari fogorvos Anatherin szájvize minden más létező hasonló szert minden kétséget kizárólag felülmul, amennyiben nemcsak a száj kellemetlen szagát távolítja el, hanem a fogakat épségben tartja és a száját teljesen konserválja.
Dr. Schäffer Ágost lovag, orvos és a bécsi orvosi facultás tagja.
Drasche tanár Bécsben a valódi anatherin szájvizet a saját orvosi szakosztályában a cs. kir. általános kórházban gyakorlatilag alkalmazta — s ép oly észszerűnek, mint jeles minőségűnek nyilvánította.

820. szám,
1889. m.

Árlejtési hirdetmény.

Alsófehérmegye tekintetes közigazgatási bizottsága folyó évi augusztus hó 14-én tartott ülésében 645. sz. alatt kelt határozatával a következő építkezéseket u. m.

A) Az alvinczi járásban.

1. A gyulafehérvár—drombár—szekási törvényhatósági uton Berve községében egy hid építését 770 frt — kr.

B) A balázsfalvi járásban.

1. A tövis—miháczfalva--veresegyház—vizaknai törvényhatósági uton 1 hid és 6 átereszt építését 1518 frt 63 kr.

C) A kisenyedi járásban.

1. A koczsa—preszákai törv. hat. uton 1 fahid építését 577 frt 93 kr.
2. A koczsa—bervei törv. hat. uton 2 fahid és 3 átereszt építését 1892 frt 26 kr.

D) A marosujvári járásban.

1. A felső marosujvár—szarazvámi törvényhatósági uton 2 fahid újra építését és egy hid javítását 672 frt 62 kr.

E) A nagyenyedi járásban.

1. A nagyenyed--abrudbányai törvényhatósági uton 2 darab kő és 3 darab faátereszt építését 602 frt 68 kr.
2. A nagyenyed—háportoni törv. hat. uton 2 fa átereszt építését 502 frt 68 kr.
3. A nagyenyed—toroczkói törv. hat. uton 3 fa átereszt építését 799 frt 16 kr.
4. A tövis—csákyai törv. hat. uton egy fa átereszt építését 288 frt 46 kr.

F) A magyarigényi és verespataki járásokban.

1. A hegyaljai törvényhatósági uton 2 fahid és egy fa átereszt építését 2331 frt 31 kr.
2. A gyulafehérvár—abrudbánya—topánfalvi hadászati uton 1 fahid, 5 fa és 3 kő átereszt építését 2527 frt — kr.

Összesen 12482 frt 73 k

költség összeggel engedélyezte.

A fenn felsorolt munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az

1889. évi augusztus hó 26-ik napjának délelőtti 10 órájára

az alsófehérmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik.

Versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fennebbi munkálatok elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó és a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat, melyeknek borítékczimén határozottan megjelölendő, hogy az ajánlat mely munkálatra tételik, a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyi- val inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Egy boríték alatt csak egy utvonatra, vagy az összes építkezésekre tehető ajánlat. Távirati vagy oly ajánlatok, melyeknek boríték czimén a munkálat, melyre az ajánlat tételik — megjelölve nem lesz, nem fogadtatnak el.

A szóban forgó építkezésekre vonatkozó tervek és költségvetések a nevezett m. k. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Alsófehérmegyei m. k. államépítészeti hivaltaltól

Nagyenyeden, 1889. évi augusztus hó 14-én.